

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΚΛΕΦΤΟΓΙΑΝΝΗ

Εχει πραγματικά μεγάλο ενδιαφέρον να διαπιστώνεις πώς δύο Ευρωπαίοι, διαφορετικής γενιάς, ένας 50χρονος Βρετανός φιλόσοφος και ένας 84χρονος Σέρβος κοινωνιολόγος, συνεργάτης του Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο στην Ε.Ε., διαφωνούν στα... πάντα. 'Ησχεδόν.

Μια σημαντική παράμετρος που αναμένεται ότι θα δώσει τον τόνο στους περιφημους Διαλόγους των Αθηνών, που ξεκινούν στις 24 Νοεμβρίου στη Νέα Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση, καθώς ο εναρκτήριος διάλογος ανήκει στους δύο άνδρες. Τον Σάιμον Κρίτολεϊ, καθηγητή στο New School for Social Research, αρθρογράφο στους «New York Times» και μπεστ-σελερίστα ακόμη και στο ελληνικό κοινό, χάρη στο βιβλίο του «Το βιβλίο των νεκρών φιλοσόφων» (κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Πατάκης»).

Και τον Ντούσαν Ζιντάνσκι, ιδρυτή του τμήματος Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης και ειδικό σύμβουλο του Πορτογάλου προέδρου

Ενας τεχνοκράτης και ένας αναρχικός φιλόσοφος συγκρούονται σε 2 ερωτήσεις

της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ευρωσκεπτικιστής, υπέρμαχος της αναρχίας («Η αντιπροσωπευτική δημοκρατία έχει χρεοκοπήσει», υποστηρίζει) και εν γένει «εναλλακτικός», χάρη στην πανκ «κληρονομιά» του, ο Κρίτολεϊ διαψεύδει το επιχείρημα που θέλει την Ε.Ε. να σέβεται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Ο τεχνοκράτης Ζιντάνσκι, αντιθέτως, δηλώνει φανατικός υπέρμαχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την οποία θεωρεί πολιτικά και κοινωνικά «μοναδική ελπίδα μας». «Ακόμη και οι δρόμοι μας κατασκευάστηκαν από την Ε.Ε. Μην ξεχνάτε ότι εσείς, οι Έλληνες, θέλατε να μπειτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση», υποστηρίζει επιθετικά.

Τουλάχιστον οι δύο άνδρες συμπίπτουν σε ένα πράγμα. Στον σκεπτικισμό

τους αναφορικά με το ερώτημα «Είναι κρίση αυτό που ζούμε;». «Δεν ξέρω», απαντά ο εκπληκτικός Κρίτολεϊ. «Οι άνθρωποι ίσως πίστεψαν ότι ο καπιταλισμός των τελευταίων δεκαετιών θα κρατούσε για πάντα. Ο κόσμος όμως ξεχνά. Και δεν σκέφτεται».

«Εχω δει τόσες πολλές κρίσεις στη ζωή μου και πολέμους στην Ευρώπη. Ζώντας τον πόλεμο, έμαθα τι είναι ο αληθινός θάνατος. Σκεφτείτε το. Ποιος είναι σήμερα ο θάνατος; Ποια είναι η κρίση; Γιατί, ασφαλώς, δεν είναι κρίση αυτό που ζούμε», συμφωνεί ο Ζιντάνσκι, που προσθέτει με αισιοδοξία: «Στην κρίση πάντως ξυπνάς από τον λήθαργο. Ανανεώνεις τις δυνάμεις σου. Επανενεργοποιείσαι. Κάθε φορά λένε “τελειώσαμε”. Τελείωσε η Ε.Ε. Η πραγματικότητα τούς διαψεύδει».

Ας δούμε πιο αναλυτικά τα βασικά σημεία στα οποία διαφωνούν οι δύο στοχαστές. Το υπόλοιπο debate, θα συνεχιστεί διά ζώσης, την Τετάρτη 24 Νοεμβρίου, στην εναρκτήρια συνεδρία των «Διαλόγων» στη Στέγη Γραμμάτων και Τέχνων του Ιδρύματος Ωνάση.